

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВИЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКРАЇНИ
«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

**Матеріали навчально-методичної конференції
«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ
ТА ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ОСВІТИ:
ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ, ІННОВАЦІЇ
ТА СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ»**

Чернівці 2016

УДК 61+615.1:378.147 ББК 5:74.58

Редакційна колегія:

Бойчук Т.М. (голова), Геруш І.В. (заступник голови), Федів В.І., (відповідальний секретар), Федів О.І., Колоскова О.К., Кузняк Н.Б., Геруш О.В., Плеш І.А., Пашковський В.М., Ходоровський В.М., Ткач Є.П., Гарас М.Н., Олар О.І. (секретар).

Актуальні питання вищої медичної та фармацевтичної освіти: досвід, проблеми, інновації та сучасні технології: матеріали навчально-методичної конференції (Чернівці, 20 квітня 2016 р.). – Чернівці, 2016. – 515 с.

У збірнику містяться матеріали навчально-методичної конференції педагогічних працівників Буковинського державного медичного університету, які висвітлюють методичні, методологічні, організаційні і психологічні проблеми додипломної та післядипломної підготовки лікарів, провізорів, медичних сестер, фармацевтів, можливі шляхи вирішення цих проблем у сучасних умовах. Окремі розділи збірника присвячені узагальненню досвіду впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу, використанню інформаційно-комунікаційних технологій підтримки навчального процесу, приділено увагу питанням формування інноваційного, гуманістичного, демократично орієнтованого освітнього простору, який забезпечить умови для всебічного, гармонійного розвитку особистості та конкурентоспроможності майбутнього фахівця.

Усі роботи представлені в авторській редакції.

ББК 5:74.58

Рекомендовано до друку рішенням вченої ради Вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет» (протокол № 7 від 24 березня 2016 року)

© Вищий державний
навчальний заклад України
«Буковинський державний
медичний університет», 2016

студентів, які навчаються зі спеціальності «лабораторна діагностика» / ОКР - бакалавр/, нами розміщена інформація (документальні відеофільми – практична робота методів у лабораторії) на сервері дистанційного навчання MOODLE. Так, перегляд виконання етапів сучасних молекулярно-біологічних, генетичних, цитохімічних та інших високотехнологічних методів дослідження з використанням різноманітного біологічного матеріалу дозволить зменшити недоліки засвоєння практичних навичок з мікробіології, вірусології та імунології.

ФОРМУВАННЯ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК І ВМІНЬ З МІКРОБІОЛОГІЇ ТА ВІРУСОЛОГІЇ ВІДПОВІДНО ДО ВИМОГ БОЛОНСЬКОГО ПРОЦЕСУ

**Н.Д. Яковичук, І.Й. Сидорчук, В.С. Джуряк,
Л.І. Сидорчук, І.П. Бурденюк**

Кафедра мікробіології та вірусології

Вищий державний навчальний заклад України

«Буковинський державний медичний університет», м. Чернівці

Існуюча програма навчання студентів у системі ВНЗ медичного профілю все ще недостатня для фахівців широкого аналітичного профілю з сучасним рівнем знань в області імунології, мікробіології та вірусології.

На базі лікувально-профілактичних медичних закладів клініко-діагностичні лабораторії загального типу працюють для виконання рутинних (ординарних) лабораторних досліджень - гематологічних, біохімічних, загальноклінічних і деяких інших з метою постановки діагнозу захворювання, оцінки тяжкості його перебігу, прогнозу та ефективності проведеної терапії. Та на сучасному етапі у країнах далекого і ближнього зарубіжжя постійно впроваджують нові молекулярно-біологічні технології лабораторного дослідження, які є більш інформативними більш точними, тому студентам постійно потрібно оновлювати наочні матеріали.

Специфічний характер діяльності фахівців сучасних клініко-діагностичних лабораторій, тобто використання ними багатьох нових, у тому числі високих технологій молекулярно-біологічного дослідження, безпосередньо залежить від отриманих ними знань та умінь за період навчання у вищому медичному закладі, зокрема на кафедрі мікробіології та вірусології.

Керуючись навчальною програмою не завжди вдається охопити весь теоретичний матеріал, а тим більше опанувати практичні навички продовж практичного заняття. Так як формування практичних навичок і вмінь з мікробіології та вірусології відповідно до вимог болонського процесу обов'язково потрібно оцінювати на практичному занятті, студент повинен досить багато опрацювати самостійно літературних джерел – вивчити теоретично техніку виконання і оцінити результат дослідження. На нашій кафедрі розроблені схеми для послідовного оцінювання результатів лабораторного дослідження згідно переліку тем практичних занять.

Предмет мікробіологія, вірусологія та імунологія вивчає виконання лабораторних досліджень складу та властивостей біологічних рідин з подальшою трактуванням отриманих результатів, здійснює широкий спектр лабораторних досліджень, необхідних для постановки діагнозу захворювання, для ефективності проведеної терапії і прогнозу захворювання. Широкий спектр культуральних, імунологічних, серологічних, молекулярно-біологічних методів лабораторних досліджень, викладений у цілому ряді літературних джерел та, на жаль, не розроблені стандартизовані та структуризовані методичні рекомендації чи довідники для нових молекулярно-біологічних технологій, що є невід'ємною складовою формування практичних навичок і вмінь з мікробіології та вірусології відповідно до вимог болонського процесу. Безперервне впровадження нових молекулярно-біологічних технологій лабораторного дослідження не можливе і без участі, розвитку та вдосконалення лабораторних інформаційних систем.

**ВИКОРИСТАННЯ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИХ МАТЕРІАЛІВ НА
СЕРВЕРІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ
РОБОТИ СТУДЕНТІВ НАПРЯМУ ПІДГОТОВКИ «СЕСТРИНСЬКА
СПРАВА» (ОКР: БАКАЛАВР) ДО ЗАНЯТЬ ІЗ БІОЛОГІЧНОЇ ХІМІЇ**
І.М. Яремій

Кафедра біоорганічної і біологічної та клінічної біохімії

Вищий державний навчальний закладу України

«Буковинський державний медичний університет», м. Чернівці

Побудова якісно нової системи освіти, її модернізація, що відбувається в Україні на шляху реформування вищої освіти та входження в Європейський освітній простір потребує реструктуризації навчально-виховного процесу засобами інформаційно-телекомунікаційних технологій.

Актуальним нині є використання в навчальному процесі, зокрема при вивченні біологічної хімії, інтерактивних методів навчання й інноваційних технологій, які забезпечили б доступність і наочність навчального матеріалу, а також давали б можливість провести самооцінку набутих знань і вмінь.

На вивчення біологічної хімії майбутнім медсестрам-бакалаврам відводиться лише один кредит ECTS (три змістових модулів). Із 54 годин, які передбачені навчальним планом, лише 28 годин відводяться на аудиторні заняття. Враховуючи те, що практично половина навчальних годин відводиться на самостійну й індивідуальну роботу студентів, важливу роль у забезпеченні їх якісної самопідготовки відіграє наявність і доступність необхідних навчально-методичних матеріалів.

Із цією метою у курсі біологічної хімії активно використовується сервер дистанційного навчання на основі середовища MOODLE (Modular Object Oriented Distance Learning Environment).

Використання в навчальному процесі сервера дистанційного навчання надає студентам можливість ознайомитися з усіма необхідними навчально-методичними матеріалами у будь-який зручний для них час.

ФОРМУВАННЯ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК І ВМІНЬ З МІКРОБІОЛОГІЇ ТА ВІРУСОЛОГІЇ ВІДПОВІДНО ДО ВИМОГ БОЛОНСЬКОГО ПРОЦЕСУ
Н.Д. Яковичук, І.Й. Сидорчук, В.С. Джуряк, Л.І. Сидорчук, І.П. Бурденюк 301

ВИКОРИСТАННЯ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИХ МАТЕРІАЛІВ НА СЕРВЕРІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ НАПРЯМУ ПІДГОТОВКИ «СЕСТРИНСЬКА СПРАВА» (ОКР: БАКАЛАВР) ДО ЗАНЯТЬ ІЗ БІОЛОГІЧНОЇ ХІМІЇ *І.М. Яремій* 302

ВНУТРІШНЬО-ТА МІЖПРЕДМЕТНА ІНТЕГРАЦІЯ МОДУЛЯ №1 З БІООРГАНІЧНОЇ ТА БІОЛОГІЧНОЇ ХІМІЇ «БІОЛОГІЧНО ВАЖЛИВІ КЛАСИ БІООРГАНІЧНИХ СПОЛУК. БІОПОЛІМЕРИ ТА ЇХ СТРУКТУРНІ КОМПОНЕНТИ» *І.М. Яремій* 304

РОЛЬ ВИКЛАДАЧА У ФОРМУВАННІ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО ЛІКАРЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ *О.Б. Яремчук, В.Г. Остапчук* 306

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИКЛАДАННЯ ПРЕДМЕТУ «ІСТОРІЯ МЕДИЦИНИ» НА КАФЕДРІ СОЦІАЛЬНОЇ МЕДИЦИНИ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я *Е.Ц. Ясинська* 308

ОПТИМІЗАЦІЯ МЕТОДИКИ ПРОВЕДЕННЯ ПІДСУМКОВОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ З ДИСЦИПЛІНИ «АКУШЕРСТВО ТА ГІНЕКОЛОГІЯ» *С.М. Ясніковська* 309

УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИКИ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ДО МЛІ «КРОК 2. ЗАГАЛЬНА ЛІКАРСЬКА ПІДГОТОВКА «НА КАФЕДРІ АКУШЕРСТВА, ГІНЕКОЛОГІЇ ТА ПЕРИНАТОЛОГІЇ *С.М. Ясніковська* 310

ДОСВІД ТА ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ НА ДОДИПЛОМНОМУ ЕТАПІ ГАЛУЗІ ЗНАНЬ «ФАРМАЦІЯ»

«САМОСТІЙНА РОБОТА» СТУДЕНТА ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «КЛІНІЧНА ФАРМАЦІЯ» *Т.О. Безрук* 312

КУРСОВА РОБОТА ЯК САМОСТІЙНЕ НАУКОВЕ ДОСЛІДЖЕННЯ СТУДЕНТА З ФАРМАКОГНОЗІЇ *Ж.М. Гаїна, О.І. Захарчук* 313

ВПРОВАДЖЕННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ПОБІЧНОЇ ДІЇ ЛІКІВ У СТУДЕНТІВ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ *О.В. Геруш, О.О. Ровінський, А.О. Паламар, Р.І. Довганюк* 315